

**Πρόταση αποφασής του Συμβουλίου για τη θέσπιση ειδικού προγράμματος 2002-2006 (Ευρατόμ)
έρευνας και κατάρτισης Πυρηνική ενέργεια**

(2001/C 240 E/30)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

COM(2001) 279 τελικό — 2001/0125(CNS)

(Υποβλήθηκε από την Επιτροπή την 1η Ιουνίου 2001)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, και ιδίως το άρθρο 7 πρώτο εδάφιο,

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα εξής:

(1) Με την απόφαση αριθ. .../.../Ευρατόμ, το Συμβούλιο ενέκρινε το πρόγραμμα πλαίσιο 2002-2006 δραστηριοτήτων έρευνας και κατάρτισης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας που θα συμβάλουν στη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Χώρου της Έρευνας (στο εξής «πρόγραμμα πλαίσιο»), το οποίο θα υλοποιηθεί μέσω προγραμμάτων έρευνας και κατάρτισης που εκπονούνται σύμφωνα με το άρθρο 7 της συνθήκης και όπου διευκρινίζονται οι λεπτομέρειες της υλοποίησης αυτών, καθορίζεται η διάρκειά τους και προβλέπονται τα μέσα που κρίνονται απαραίτητα.

(2) Στο παρόν πρόγραμμα έχουν εφαρμογή οι κανόνες συμμετοχής επιχειρήσεων, ερευνητικών κέντρων και πανεπιστημίων στην υλοποίηση του προγράμματος πλαισίου, οι οποίοι θεσπίστηκαν από το Συμβούλιο με την απόφαση αριθ. .../.../Ευρατόμ (στο εξής «κανόνες συμμετοχής»).

(3) Οι διοικητικές δαπάνες της Επιτροπής για την υλοποίηση του προγράμματος εξηγούνται με τον υψηλό αριθμό επιστημόνων που αποσπώνται σε διάφορα εργαστήρια των κρατών μελών και στο έργο ITER.

(4) Κατά την υλοποίηση του προγράμματος, θα πρέπει να δοθεί έμφαση στην προώθηση της κινητικότητας των ερευνητών και της καινοτομίας στο πλαίσιο δραστηριοτήτων κοινοτικής και διεθνούς συνεργασίας με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στις υποψήφιες χώρες.

(5) Κατά την εκτέλεση των ερευνητικών δραστηριοτήτων στο πλαίσιο του προγράμματος, θα πρέπει να τηρούνται οι θεμελιώδεις αρχές δεοντολογίας, και ιδίως εκείνες που προβλέπονται στον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(6) Σε συνέχεια της ανακοίνωσης της Επιτροπής με τίτλο «Γυναίκες και επιστήμη» ⁽¹⁾, σχετικού ψηφίσματος του Συμβουλίου ⁽²⁾ και σχετικού ψηφίσματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ⁽³⁾, έχει τεθεί σε εφαρμογή ένα σχέδιο δράσης με σκοπό την ενίσχυση και βελτίωση της θέσης και του ρόλου των γυναικών στις επιστήμες και την έρευνα στην Ευρώπη.

(7) Η εκτέλεση του παρόντος προγράμματος θα πρέπει να χαρακτηρίζεται από ευελιξία, αποτελεσματικότητα και διαφάνεια, και να λαμβάνει υπόψη τα σχετικά συμφέροντα, και ιδίως τα συμφέροντα της επιστημονικής και της βιομηχανικής κοινότητας, των χρηστών και των κέντρων χάραξης πολιτικής· οι ερευνητικές δραστηριότητες στο πλαίσιο του προγράμματος θα πρέπει να ανταποκρίνονται, κατά περίπτωση, στις ανάγκες των κοινοτικών πολιτικών και στις επιστημονικές και τεχνολογικές εξελίξεις.

(8) Η Επιτροπή οφείλει να μεριμνήσει σε εύθετο χρόνο για τη διενέργεια ανεξάρτητης αξιολόγησης των δραστηριοτήτων που υλοποιούνται στα πεδία που καλύπτει το παρόν πρόγραμμα.

(9) Ζητήθηκε η γνώμη της Επιστημονικής και Τεχνικής Επιτροπής (CST),

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

1. Σύμφωνα με το πρόγραμμα πλαίσιο, θεσπίζεται ειδικό πρόγραμμα έρευνας και κατάρτισης στην πυρηνική ενέργεια (στο εξής «ειδικό πρόγραμμα») για την περίοδο από [...] έως 31 Δεκεμβρίου 2006.

2. Οι στόχοι και οι επιστημονικές και τεχνολογικές προτεραιότητες του ειδικού προγράμματος παρατίθενται στο παράρτημα Ι.

Άρθρο 2

Σύμφωνα με το παράρτημα ΙΙ του προγράμματος πλαισίου, το ποσό που κρίνεται απαραίτητο για την υλοποίηση του ειδικού προγράμματος ανέρχεται σε 900 εκατομμύρια ευρώ, από το οποίο μέγιστο ποσοστό 16,5 % για τις διοικητικές δαπάνες της Επιτροπής. Στο παράρτημα ΙΙ της παρούσας απόφασης παρατίθεται ενδεικτική κατανομή του ως άνω ποσού.

⁽¹⁾ COM(1999) 76.

⁽²⁾ Ψήφισμα της 20ής Μαΐου 1999 (ΕΕ C 201 της 16.7.1999).

⁽³⁾ Ψήφισμα της 3ης Φεβρουαρίου 2000, PE 284.656.

Άρθρο 3

1. Οι λεπτομερείς κανόνες χρηματοδοτικής συμμετοχής της Κοινότητας στο ειδικό πρόγραμμα ορίζονται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 του προγράμματος πλαισίου.
2. Το ειδικό πρόγραμμα υλοποιείται με τη βοήθεια των μέσων που ορίζονται στο παράρτημα ΙΙΙ.
3. Στο ειδικό πρόγραμμα εφαρμόζονται οι κανόνες συμμετοχής.

Άρθρο 4

1. Η Επιτροπή εκπονεί πρόγραμμα εργασίας για την υλοποίηση του ειδικού προγράμματος, όπου προσδιορίζει λεπτομερέστερα τους στόχους και τις επιστημονικές και τεχνολογικές προτεραιότητες που καθορίζονται στο παράρτημα Ι, καθώς και το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης του ειδικού προγράμματος.
2. Το πρόγραμμα εργασίας συνεκτιμά τις συναφείς ερευνητικές δραστηριότητες που διεξάγονται από κράτη μέλη, συνδεδεμένα κράτη, ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς, και αναπροσαρμόζεται κατά περίπτωση.

Άρθρο 5

1. Η ευθύνη υλοποίησης του ειδικού προγράμματος ανήκει στην Επιτροπή.

2. Για τους σκοπούς της υλοποίησης του ειδικού προγράμματος, η Επιτροπή επικουρείται από συμβουλευτική επιτροπή. Τα μέλη της συμβουλευτικής επιτροπής μπορούν να ποικίλλουν ανάλογα με την εκάστοτε θεματολογία. Επί θεμάτων που αφορούν τη σχάση, για τη σύνθεση της επιτροπής καθώς και τους κανόνες και τις διαδικασίες λειτουργίας αυτής ισχύουν τα προβλεπόμενα στην απόφαση 84/338/Ευρατόμ, ΕΚΑΧ, ΕΟΚ του Συμβουλίου ⁽¹⁾ σχετικά με τις συμβουλευτικές επιτροπές διαχείρισης και συντονισμού. Για θέματα που αφορούν τη σύντηξη, ισχύουν τα προβλεπόμενα στην απόφαση του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 1980 σχετικά με τη συμβουλευτική επιτροπή για το πρόγραμμα σύντηξης.

Άρθρο 6

1. Σύμφωνα με το άρθρο 4 του προγράμματος πλαισίου, η Επιτροπή υποβάλλει τακτικές εκθέσεις σχετικά με την πορεία υλοποίησης του ειδικού προγράμματος.
2. Η Επιτροπή μεριμνά για τη διενέργεια ανεξάρτητης αξιολόγησης των δράσεων που υλοποιούνται στα πεδία που καλύπτει το ειδικό πρόγραμμα, όπως προβλέπεται στο άρθρο 5 του προγράμματος πλαισίου.

Άρθρο 7

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

⁽¹⁾ ΕΕ L 177 της 4.7.1984, σ. 25.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η πυρηνική ενέργεια, πηγή του 35 % της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται στην ΕΕ, είναι μία από τις παραμέτρους που υπεισέρχονται στη συζήτηση για την αναζήτηση τρόπων αντιμετώπισης των προβλημάτων που συνδέονται με την αλλαγή του κλίματος, καθώς και τρόπων μείωσης της ενεργειακής εξάρτησης της ΕΕ. Θα χρειαστεί όμως να αντιμετωπιστούν σημαντικές προκλήσεις. Η ελεγχόμενη θερμοπυρηνική σύντηξη αποτελεί μία από τις μακροπρόθεσμες επιλογές ενεργειακού εφοδιασμού, σε ό,τι κυρίως αφορά την κεντρική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας βασικού φορτίου. Προέχει να καταδειχθεί περαιτέρω η επιστημονική και τεχνολογική σκοπιμότητα της ενέργειας σύντηξης και να αξιολογηθούν τα πλεονεκτήματά της σε σχέση με τις αρχές της αειφορίας. Βραχυπρόθεσμα, θα χρειαστεί να εξευρεθούν τρόποι αντιμετώπισης του προβλήματος των πυρηνικών αποβλήτων, και πιο συγκεκριμένα τεχνικές λύσεις για τη διαχείριση των αποβλήτων μακράς διάρκειας ζωής. Θα πρέπει επίσης να μελετηθούν καινοτόμες λύσεις για ασφαλέστερη εκμετάλλευση της πυρηνικής σχάσης, ως πιθανή συμβολή στην κάλυψη των ενεργειακών αναγκών της Ευρώπης κατά τις επόμενες δεκαετίες. Η ευρωπαϊκή συνεργασία, όπου συμπεριλαμβάνονται τόσο οι ανταλλαγές επιστημονικού προσωπικού όσο και η συμμετοχή σε κοινά ερευνητικά προγράμματα, είναι ήδη μια υπαρκτή πραγματικότητα. Σε ό,τι αφορά τα πυρηνικά απόβλητα και άλλες δραστηριότητες, η συνεργασία θα ενταθί σε επίπεδο προγραμμάτων και έργων με σκοπό να βελτιωθεί η αξιοποίηση των πόρων (ανθρώπινου δυναμικού και τεχνικών εγκαταστάσεων) και να προαχθεί μια κοινή ευρωπαϊκή θέωρηση πάνω στα μεγάλα προβλήματα και τις προσεγγίσεις, σύμφωνα με τις ανάγκες του Ευρωπαϊκού Χώρου της Έρευνας. Θα γίνει σύνδεση με εθνικά προγράμματα και θα προωθηθεί η δικτύωση με τρίτες χώρες, και μάλιστα με τις ΗΠΑ, τον Καναδά και την Ιαπωνία. Αναφορικά με τη σύντηξη, η Κοινότητα και τα κράτη μέλη θα εξακολουθήσουν να εργάζονται στο πλαίσιο ενός ενοποιημένου προγράμματος δραστηριοτήτων.

Θα υπάρξει μέριμνα για συντονισμό με το πρόγραμμα του ΚΚΕρ «πυρηνική ασφάλεια και διασφαλίσεις».

2. ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ

2.1 Έρευνα στο πεδίο της ενέργειας σύντηξης

Στόχοι

Η ενέργεια σύντηξης θα μπορούσε να συμβάλει κατά το δεύτερο ήμισυ του αιώνα σε μεγάλης κλίμακας παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας βασικού φορτίου, χωρίς μάλιστα να επιβαρύνεται το περιβάλλον με εκπομπές ρύπων. Η πρόοδος που έχει σημειωθεί στη σχετική έρευνα είναι λόγος για να ενταθούν οι προσπάθειες προς τον μακροπρόθεσμο στόχο των σταθμών παραγωγής από σύντηξη. Θεωρητικές εργασίες και πειραματικές μελέτες με τις μηχανές που υπάρχουν σε όλο τον κόσμο, και ιδιαιτέρως τη JET, έχουν καταδείξει ότι είναι πλέον επιστημονικά και τεχνολογικά δυνατόν να κατασκευαστεί έργο νέας γενιάς μετά το JET, για την επίδειξη της επιστημονικής και τεχνολογικής σκοπιμότητας της ενέργειας σύντηξης. Η παγκόσμια συνεργασία στον χώρο της έρευνας με αντικείμενο την ενέργεια σύντηξης έχει προχωρήσει σε λεπτομερή σχεδιασμό μιας τέτοιας μηχανής νέας γενιάς (Next Step), της μηχανής ITER, με τους εξής στόχους: παρατεταμένη καύση σε επαγωγική λειτουργία με ενίσχυση ισχύος $Q > 10$ και επίδειξη παραγωγής 400 MW επί 400 δευτερόλεπτα περίπου, ώστε να καταστεί δυνατή η μελέτη καίόμενου πλάσματος σε συνθήκες συναφείς με συνθήκες παραγωγής ενέργειας.

Η επιτυχής ολοκλήρωση της κατασκευαστικής μελέτης του ITER, ευθυγραμμιζόμενη με τον προσανατολισμό της κοινοτικής έρευνας προς την κατασκευή παραγωγικού αντιδραστήρα, καθιστά δυνατή τη λήψη απόφασης σχετικά με την υλοποίηση του έργου Next Step. Με την επιφύλαξη θετικής έκβασης των διεθνών διαπραγματεύσεων που έχουν ως αντικείμενο τους νομικούς και θεσμικούς όρους ίδρυσης της νομικής οντότητας ITER, καθώς και των διαπραγματεύσεων σχετικά με την κοινή υλοποίηση (κατασκευή, λειτουργία, εκμετάλλευση και παροπλισμό), είναι δυνατόν να επιδιωχθεί η λήψη συγκεκριμένης απόφασης μέσα στη διετία 2003-2004, ώστε να αρχίσει ουσιαστικά η κατασκευή στη διετία 2005-2006. Άρα, το χρονικό διάστημα 2003-2006 πρέπει να θεωρείται ως μεταβατική περίοδος κατά την οποία θα πρέπει να εξορθολογιστούν οι ευρωπαϊκές δραστηριότητες λόγω σαφούς προσανατολισμού του προγράμματος προς το έργο Next Step. Ο προϋπολογισμός της περιόδου 2003-2006 για την έρευνα στο πεδίο της ενέργειας σύντηξης προβλέπει για το ITER 200 εκατ. EUR, επί συνόλου 700 εκατ. EUR.

Εάν και όταν ληφθεί η απόφαση, η υλοποίηση του Next Step θα κινητοποιήσει σημαντικό ανθρώπινο δυναμικό και δημοσιονομικούς πόρους. Από τη στιγμή που θα ληφθεί η απόφαση για το έργο, θα χρειαστεί να γίνουν αναδιατάξεις στις προσπάθειες που καταβάλλουν σήμερα οι ευρωπαίοι εταίροι της Ευρατόμ στο πεδίο της σύντηξης καθώς και οργανωτικές αλλαγές, ώστε όλοι μαζί από κοινού να συμβάλουν στην υλοποίηση του ITER. Το ποσό των 500 εκατ. EUR έχει προβλεφθεί για τη συνέχιση ενός ώριμου προγράμματος έρευνας και ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένων των μεταβατικών δραστηριοτήτων ανάμεσα σ'αυτές που διεξάγονται σήμερα στο πλαίσιο των Συμπράξεων⁽¹⁾ και του JET και σ'εκείνες που θα αποτελέσουν το «συνδυαστικό πρόγραμμα» φυσικής και τεχνολογίας της σύντηξης από τη στιγμή που η κατασκευή της μηχανής Next Step/ITER θα έχει φτάσει σε μια σταθερή κατάσταση μετά το 2006.

Οι προτεραιότητες

ι) Πρόγραμμα των Συμπράξεων στο πεδίο της φυσικής και της τεχνολογίας

Το πρόγραμμα των Συμπράξεων θα περιλαμβάνει:

- Έρευνα και ανάπτυξη στη φυσική και τεχνολογία του πλάσματος, που θα επικεντρώνεται στη μελέτη και αξιολόγηση τρόπων μαγνητικής συγκράτησης, ιδίως με τη συνέχιση της κατασκευής της μηχανής Wendelstein 7-X τύπου stellarator και την εκμετάλλευση των εγκαταστάσεων που έχουν ήδη στη διάθεσή τους οι Συμπράξεις Ευρατόμ.
- Συντονισμένες δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης στην τεχνολογία της σύντηξης: συγκεκριμένα, έρευνα επί των υλικών της σύντηξης και συμμετοχή σε δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης για τον παροπλισμό του JET, που προβλέπεται με την ολοκλήρωση των εργασιών.
- Μελέτη κοινωνικοοικονομικών πτυχών, που θα εστιάζεται στην αξιολόγηση του οικονομικού κόστους και της κοινωνικής αποδοχής της ενέργειας σύντηξης, συμπληρωματικά προς περαιτέρω μελέτη πτυχών της ασφάλειας και του περιβάλλοντος: συντονισμός των κρατών μελών, με την έννοια της διατήρησης επαφών, σε επίπεδο μη στρατιωτικής έρευνας με αντικείμενο την αδρανειακή συγκράτηση του πλάσματος και πιθανές εναλλακτικές τεχνικές διάδοσης των αποτελεσμάτων και ενημέρωση του κοινού: κινητικότητα και κατάρτιση.

⁽¹⁾ Ιδρύονται με συμβάσεις σύνδεσης ανάμεσα στην Κοινότητα και σε οντότητες των κρατών μελών.

Ως συμβολή στο πρόγραμμα των Συμπράξεων, θα δοθεί προτεραιότητα σε πολυμερείς δράσεις ώστε οι δραστηριότητες να εντοπιστούν σε κοινά έργα, όπως έργα που συνδέονται άμεσα με τη λειτουργία του JET και του Next Step/ITER ή/και με την κατάρτιση προσωπικού. Σε συνάρτηση με την απόφαση για υλοποίηση του ITER και την επιλογή του κατάλληλου χρόνου, θα αναπροσαρμοστεί η σημερινή κοινοτική υποστήριξη προς τις δραστηριότητες των Συμπράξεων και θα επανεξεταστεί η σταδιακή κατάργηση της εκμετάλλευσης αριθμού εγκαταστάσεων. Θα εξασφαλιστούν επαρκή μέσα ώστε να διατηρηθεί ο μέχρι σήμερα στενός συντονισμός της έρευνας σχετικά με τη σύντηξη σε ευρωπαϊκό επίπεδο, συντονισμός που αποδείχτηκε επωφελής όλα αυτά τα χρόνια.

Το εύρος του ευρωπαϊκού συνοδευτικού προγράμματος στο πεδίο της φυσικής και τεχνολογίας της σύντηξης, το οποίο είναι απαραίτητο ώστε οι Συμπράξεις και η ευρωπαϊκή βιομηχανία να αντλήσουν πλήρες όφελος από το ITER, θα εξαρτηθεί: α) από το ποσοστό της ευρωπαϊκής συμμετοχής στο ITER και β) από τη θέση στην οποία θα χωροθετηθεί το έργο. Η επιλογή αυτή θα μπορούσε να οδηγήσει σε επενδύσεις ώστε τα πειράματα σύντηξης που διεξάγονται στην Ευρώπη να διατηρηθούν ποιοτικώς σε υψηλά επίπεδα παγκοσμίως και μετά την έναρξη λειτουργίας του ITER, καθώς και σε ένα επαρκές πρόγραμμα τεχνολογικής ανάπτυξης.

ii) Εκμετάλλευση των εγκαταστάσεων JET

Η εκμετάλλευση των εγκαταστάσεων JET θα εξακολουθήσει να γίνεται στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής συμφωνίας για την ανάπτυξη της σύντηξης (EFDA), με σκοπό την πληρέστερη εκμετάλλευση των βελτιωμένων επιδόσεων που βρίσκονται σε εξέλιξη. Η χρησιμοποίηση των εγκαταστάσεων JET θα χρειαστεί να διακοπεί κάποια στιγμή ώστε οι αντίστοιχοι πόροι να κατευθυνθούν προς το Next Step/ITER.

iii) Next Step/ITER

Η πρόταση για το πρόγραμμα πλαίσιο Ευρατόμ (2002-2006) περιλαμβάνει τη συνέχιση των δραστηριοτήτων Next Step με στόχο τη συμμετοχή στην κατασκευή του έργου κατά το δεύτερο ήμισυ της περιόδου. Επειδή όμως οι αποφάσεις για το έργο ITER δεν εξαρτώνται μόνο από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ αλλά και τους διεθνείς εταίρους της ΕΕ, το προτεινόμενο πρόγραμμα δραστηριοτήτων πρέπει να είναι ανοιχτό τόσο ως προς τη χωροθέτηση και το πλαίσιο του Next Step/ITER όσο και ως προς το περιεχόμενο του ευρωπαϊκού συνοδευτικού προγράμματος.

Η συμμετοχή της ΕΕ στο ITER συνεπάγεται συμμετοχή στην κατασκευή εξοπλισμού και εγκαταστάσεων εντός της περιμέτρου χωροθέτησης του ITER που θα είναι απαραίτητα για την εκμετάλλευσή του, συμμετοχή στο κόστος στελέχωσης και διαχείρισης του έργου κατά τη διάρκεια της κατασκευής και παροχή υποστήριξης. Ο βαθμός και το είδος της συμμετοχής θα εξαρτηθούν από την έκβαση των διαπραγματεύσεων με τους διεθνείς εταίρους της ΕΕ και εν συνεχεία από τη χωροθέτηση του ITER. Εάν το ITER χωροθετηθεί στην Ευρώπη, η ΕΕ θα συμμετέχει και στις δαπάνες που θα της αναλογούν ως συμβαλλόμενου μέρους υποδοχής.

2.2 Επεξεργασία και διάθεση ραδιενεργών αποβλήτων

Στόχοι

Η απουσία μιας προσέγγισης ευρείας αποδοχής για το ζήτημα της διαχείρισης και διάθεσης των αποβλήτων είναι μία από τις μεγαλύτερες δυσχέρειες για τη συνέχιση και τη μελλοντική χρήση της πυρηνικής ενέργειας. Αυτό αφορά κυρίως την ταφή ραδιενεργών αποβλήτων που περιέχουν στοιχεία μακράς διάρκειας ζωής σε γεωλογικούς σχηματισμούς, πράγμα που θα γίνεται υποχρεωτικά ανεξαρτήτως μεθόδου επεξεργασίας του εξαντλημένου καυσίμου και των αποβλήτων υψηλής ραδιενέργειας. Η έρευνα δεν αρκεί για να εξασφαλιστεί η κοινωνική αποδοχή, είναι όμως απαραίτητη για την ανάπτυξη και δοκιμή τεχνολογιών εναπόθεσης, την αναζήτηση κατάλληλων θέσεων, την προώθηση της βασικής επιστημονικής κατανόησης της ασφάλειας και των μεθόδων εκτίμησης αυτής, τέλος δε για την ανάπτυξη διαδικασιών λήψης αποφάσεων που να θεωρούνται θεμιτές από τους ενδιαφερόμενους.

Διεξαγωγή έρευνας απαιτείται επίσης για τη διερεύνηση των δυνατοτήτων που προσφέρουν οι νέοι τύποι αντιδραστήρων ή/και οι κύκλοι καυσίμου ώστε το σχάσιμο υλικό να χρησιμοποιείται με τον καλύτερο τρόπο και να παράγονται λιγότερα απόβλητα, ενώ παράλληλα θα εκπληρώνονται οι προβλέψεις για το κόστος· απαιτείται επίσης έρευνα ώστε να διευκρινιστούν οι προοπτικές του διαχωρισμού και της μεταστοιχείωσης, που μπορούν θεωρητικά να μειώσουν τον κίνδυνο των αποβλήτων, σε βιομηχανική κλίμακα με επαρκή ασφάλεια και σε λογικό κόστος.

Προτεραιότητες της έρευνας

i) Έρευνα για τη διάθεση ραδιενεργών αποβλήτων σε γεωλογικούς σχηματισμούς

Σκοπός είναι να δημιουργηθεί μια υγιής τεχνική βάση για την επίδειξη της ασφάλειας που παρέχει η λύση της ταφής των αποβλήτων σε γεωλογικούς σχηματισμούς και να υποστηριχθεί η ανάπτυξη μιας κοινής ευρωπαϊκής θεώρησης πάνω στα κυριότερα ζητήματα που αφορούν τη διάθεση των αποβλήτων.

- Βελτίωση των βασικών γνώσεων, ανάπτυξη και δοκιμή τεχνολογιών: η έρευνα θα εστιάσει σε κεντρικής σημασίας διεργασίες, φυσικές, χημικές και βιολογικές· αλληλεπίδραση μεταξύ των διαφόρων φυσικών και τεχνολογικών φραγμών, μακροπρόθεσμη σταθερότητα αυτών και μέσα υλοποίησης των τεχνολογιών διάθεσης σε υπόγεια ερευνητικά εργαστήρια.
- Νέα και βελτιωμένα εργαλεία: η έρευνα θα εστιάσει σε μοντέλα επιδόσεων, εκτίμησης της ασφάλειας και μεθόδων επίδειξης της μακροπρόθεσμης ασφάλειας, και παράλληλα σε αναλύσεις ευαισθησίας και αβεβαιότητας, αξιολόγηση εναλλακτικών μέτρων επιδόσεων και διεργασιών σχετικών με τις ανησυχίες του ευρύτερου πληθυσμού για τη διάθεση των αποβλήτων.

ii) Διαχωρισμός και μεταστοιχείωση. Νέες έννοιες που αναφέρονται στους αντιδραστήρες.

Σκοπός είναι να εξευρεθούν πρακτικοί τρόποι μείωσης της ποσότητας ή/και του κινδύνου των προς διάθεση αποβλήτων με διαχωρισμό και μεταστοιχείωση και να διερευνηθούν οι δυνατότητες αναζήτησης νέων εννοιών.

- Διαχωρισμός και μεταστοιχείωση: η έρευνα θα εστιάσει σε θεμελιώδεις αξιολογήσεις της όλης πτυχής· επίδειξη των πλέον φιλόδοξων τεχνολογιών διαχωρισμού, σε πιλοτική κλίμακα· περαιτέρω ανάπτυξη τεχνολογιών μεταστοιχείωσης· αξιολόγηση της δυνατότητας εφαρμογής αυτών σε βιομηχανική κλίμακα.
- Νέες έννοιες που αναφέρονται σε αντιδραστήρες: η έρευνα θα εστιάσει πρωταρχικά στον αντιδραστήρα υψηλών θερμοκρασιών (HTR), ιδιαίτερος σε ό,τι αφορά το σύστημα μετατροπής ισχύος για τον απευθείας κύκλο, στις ιδιότητες των υλικών σε περιβάλλον ηλίου υψηλής θερμοκρασίας, καινοτόμες επιστρώσεις καυσίμου, εφαρμογές εκμετάλλευσης της θερμότητας, ζητήματα ασφάλειας και έκδοσης αδειών.

3. ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΠΥΡΗΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Στόχοι

Στόχος είναι η υποστήριξη των πολιτικών της ΕΕ που καλύπτουν την υγεία, την ασφάλεια και το περιβάλλον, και η πληρέστερη ενοποίηση της ευρωπαϊκής έρευνας με αντικείμενο την πυρηνική σχάση και άλλες χρήσεις της ιοντίζουσας ακτινοβολίας.

Προτεραιότητες της έρευνας

i) Ακτινοπροστασία

Σκοπός είναι να υποστηριχθούν τα κοινοτικά πρότυπα για την ακτινοπροστασία καθώς και ο τρόπος εφαρμογής τους, να υπάρξει ευέλικτη και ταχεία ανταπόκριση στις νέες ανάγκες που δημιουργούνται και να ενισχυθούν οι δυνατότητες της Ευρώπης μέσω πληρέστερης ενοποίησης της ερευνητικής προσπάθειας. Η έρευνα θα εστιάσει σε:

- Ποσοτικό προσδιορισμό των κινδύνων εξαιτίας χαμηλών και παρατεταμένων δόσεων αντιπροσωπευτικών του περιβάλλοντος και του χώρου εργασίας, με τη βοήθεια επιδημιολογικών μελετών σε πληθυσμούς που εκτίθενται, παράλληλα δε και με βιολογική έρευνα, κυτταρική και μοριακή. Η συνεργασία με τη Ρωσία και άλλες χώρες της Κοινοπολιτείας Ανεξάρτητων Κρατών θα έχει ουσιαστική σημασία για την πρόσβαση σε δεδομένα σχετικά με πληθυσμούς που έχουν εκτεθεί σε ακτινοβολία.
- Μεγαλύτερη ολοκλήρωση της ευρωπαϊκής έρευνας με αντικείμενο την προστασία του περιβάλλοντος και την υγεία, ακτινοοικολογία, έκτακτα περιστατικά και διαχείριση του περιβάλλοντος, ιατρικές χρήσεις της ακτινοβολίας και έκθεση σε φυσικές πηγές ακτινοβολίας.

ii) Καινοτόμοι τρόποι παραγωγής πυρηνικής ενέργειας

Σκοπός είναι να αναζητηθούν καινοτόμες τεχνικές παραγωγής πυρηνικής ενέργειας. Η έρευνα θα εστιαστεί σε:

- περαιτέρω ανάπτυξη καινοτόμων τεχνικών παραγωγής πυρηνικής ενέργειας, για τις οποίες έχει εξακριβωθεί ότι προσφέρουν μακροπρόθεσμα οφέλη από πλευράς ασφάλειας, διαχείρισης αποβλήτων, κόστους και βιωσιμότητας.

iii) Εκπαίδευση και κατάρτιση

Σκοπός είναι η πληρέστερη ολοκλήρωση της ευρωπαϊκής εκπαίδευσης και κατάρτισης σε θέματα πυρηνικών επιστημών, ώστε να αντιμετωπιστεί η συρρίκνωση του αριθμού σπουδαστών και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και να υπάρξει η αναγκαία επάρκεια και τεχνογνωσία για να συνεχιστεί η ασφαλής χρησιμοποίηση της πυρηνικής ενέργειας και άλλες χρήσεις της ακτινοβολίας στη βιομηχανία και την ιατρική. Η υποστήριξη θα εστιαστεί στην:

- ανάπτυξη και εφαρμογή μιας πιο κοινής προσέγγισης ως προς την εκπαίδευση σε θέματα πυρηνικών επιστημών και πυρηνικής μηχανικής στην Ευρώπη, παράλληλα με μεγαλύτερη ολοκλήρωση εθνικών πόρων και δυνατοτήτων.

Συμπληρωματικά θα υπάρξουν ατομικές υποτροφίες, ειδικά μαθήματα κατάρτισης, δίκτυα κατάρτισης και επιχορηγήσεις για νέους ερευνητές από την πρώην Σοβιετική Ένωση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥ ΠΟΣΟΥ

Δραστηριότητα	εκατομμύρια ευρώ
Ελεγχόμενη θερμοπυρηνική σύντηξη	700 ⁽¹⁾
Επεξεργασία και αποθήκευση αποβλήτων	150
Άλλες	50
Σύνολο	900

⁽¹⁾ Από τα οποία, 200 εκατομ. ευρώ για συμμετοχή στο έργο ITER.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III

ΜΕΣΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Για την υλοποίηση του ειδικού προγράμματος, και σύμφωνα με τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το πολυετές πρόγραμμα πλαίσιο δράσεων έρευνας και κατάρτισης 2002-2006 της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας που θα συμβάλουν στη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Χώρου της Έρευνας (2002/. . /Ευρατόμ), σύμφωνα επίσης με τους κανόνες συμμετοχής επιχειρήσεων, ερευνητικών κέντρων και πανεπιστημίων για την υλοποίηση του προγράμματος πλαισίου (2002/. . /Ευρατόμ), η Επιτροπή θα χρησιμοποιήσει διάφορα μέσα.

Η Επιτροπή θα αξιολογεί τις προτάσεις με βάση τα κριτήρια αξιολόγησης που τίθενται στις προαναφερόμενες αποφάσεις, για να εξακριβώνει τη συνάφειά τους με τους στόχους του προγράμματος, την επιστημονική και τεχνολογική τους αριστεία, την κοινοτική προστεθειμένη αξία τους και τη διαχειριστική ικανότητα των συμμετεχόντων.

Α. Νέα μέσα

Α.1 Δίκτυα αριστείας

Κατά κανόνα, η οργάνωση ενός δικτύου θα γίνεται γύρω από έναν πυρήνα συμμετεχόντων, στον οποίο θα μπορούν να προσχωρούν και άλλοι ενδιαφερόμενοι. Με σκοπό τη δημιουργία ενός εικονικού κέντρου αριστείας, τα δίκτυα θα ενσωματώνουν σημαντικό μέρος της ερευνητικής τους δραστηριότητας στο εκάστοτε πεδίο. Πολυθεματικές συχνά, οι δραστηριότητες αυτές προσανατολίζονται με βάση μακροπρόθεσμους στόχους και όχι με βάση αποτελέσματα προκαθορισμένα από πλευράς προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών.

Πέρα από τις ενοποιημένες αυτές ερευνητικές δραστηριότητες, το κοινό πρόγραμμα δραστηριοτήτων του δικτύου θα περιλαμβάνει και δραστηριότητες ενοποίησης, καθώς και δραστηριότητες εξάπλωσης της αριστείας εκτός δικτύου.

Για την υλοποίηση των στόχων του, ένα δίκτυο θα δραστηριοποιείται με αντικείμενο:

- Ενοποιημένες δραστηριότητες των συμμετεχόντων
- Δραστηριότητες ενοποίησης, που θα καλύπτουν συγκεκριμένα:
 - την προσαρμογή των ερευνητικών δραστηριοτήτων των συμμετεχόντων έτσι ώστε να ενισχύεται ο συμπληρωματικός χαρακτήρας των πρώτων·
 - ανάπτυξη και χρησιμοποίηση ηλεκτρονικών μέσων ενημέρωσης και επικοινωνίας, καθώς και ανάπτυξη εικονικών και διαδραστικών μεθόδων εργασίας·
 - ανταλλαγές προσωπικού σε βραχυπρόθεσμη, μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη βάση, καθώς και άνοιγμα θέσεων για ερευνητές άλλων μελών του δικτύου ή για κατάρτιση αυτών·
 - ανάπτυξη και χρησιμοποίηση κοινών υποδομών έρευνας και προσαρμογή του υπάρχοντος εξοπλισμού για να είναι δυνατή η από κοινού χρησιμοποίηση·
 - κοινή διαχείριση και εκμετάλλευση της παραγόμενης γνώσης, και δράσεις προαγωγής της καινοτομίας.

- Δραστηριότητες διάδοσης της αριστείας, που θα καλύπτουν κατά περίπτωση:
 - κατάρτιση ερευνητών·
 - ανακοινώσεις σχετικά με τα επιτεύγματα του δικτύου και τη διάδοση της γνώσης·
 - υπηρεσίες υποστήριξης της τεχνολογικής καινοτομίας, οι οποίες θα ευνοούν ιδιαίτερα την πρόσληψη νέων τεχνολογιών·
 - αναλύσεις επιστημονικών/κοινωνικών ζητημάτων που συνδέονται με την ερευνητική δραστηριότητα του δικτύου.

Κατά την υλοποίηση ορισμένων από τις δραστηριότητές του (π.χ. κατάρτιση ερευνητών), το δίκτυο θα μεριμνά για τη δημοσιότητα αυτών δημοσιεύοντας προσκλήσεις υποψηφιότητας.

Το μέγεθος του δικτύου μπορεί να ποικίλλει ανάλογα με το πεδίο και το θέμα. Ενδεικτικά, ο αριθμός συμμετεχόντων δεν μπορεί να είναι μικρότερος από έξι. Με οικονομικούς όρους, η κοινοτική συμμετοχή σε ένα δίκτυο αριστείας μπορεί να ανέλθει κατά μέσο όρο σε μερικά εκατομμύρια ευρώ ετησίως.

Οι προτάσεις για δίκτυα θα πρέπει να καλύπτουν τα κάτωθι στοιχεία:

- τις βασικές γραμμές του κοινού προγράμματος δραστηριοτήτων (και το περιεχόμενο αυτού κατά το πρώτο έτος), για τα τρία σκέλη δραστηριοτήτων, ήτοι έρευνας, ολοκλήρωσης και διάδοσης της αριστείας·
- τον ρόλο των συμμετεχόντων, προσδιορίζοντας δραστηριότητες και πόρους που ενοποιούνται·
- τη λειτουργία του δικτύου (συντονισμό και διαχείριση των δραστηριοτήτων)·
- το σχέδιο διάδοσης των γνώσεων και τις προοπτικές εκμετάλλευσης των αποτελεσμάτων.

Η εταιρική σχέση θα μπορεί να διαμορφώνεται ανάλογα με τις ανάγκες, μέσα στα όρια της αρχικά προβλεπόμενης κοινοτικής συμμετοχής, με αντικατάσταση παλαιών μελών ή προσχώρηση νέων. Στις περισσότερες περιπτώσεις, αυτό θα γίνεται μέσω προσκλήσεων υποβολής υποψηφιοτήτων.

Το πρόγραμμα δραστηριοτήτων θα αναπροσαρμόζεται σε ετήσια βάση· η ενημέρωση αυτή θα συνίσταται σε αναπροσανατολισμό ορισμένων δραστηριοτήτων ή δρομολόγηση νέων που δεν προβλέπονταν εξ αρχής και στις οποίες θα εμπλέκονται κατά περίπτωση και άλλοι συμμετέχοντες. Η Επιτροπή θα έχει τη δυνατότητα να προκηρύσσει προσκλήσεις υποβολής προτάσεων για τη χορήγηση συμπληρωματικών πόρων, που θα καλύπτουν π.χ. επέκταση των ενσωματωμένων δραστηριοτήτων του υπάρχοντος δικτύου ή την προσχώρηση νέων συμμετεχόντων.

Η χρηματοδοτική συμμετοχή της Κοινότητας θα αντιστοιχεί σε ένα σταθερό ποσό συνδεδεμένο με την υλοποίηση ενός συνόλου εργασιών, θα υπολογιστεί αρχικά συναρτήσει των πόρων που θα κινητοποιηθούν για την υλοποίηση του κοινού προγράμματος δραστηριοτήτων και θα καταβάλλεται σε ετήσια βάση. Συμπληρωματικά προς τους πόρους των συμμετεχόντων, η κοινοτική συμμετοχή πρέπει να είναι επαρκής ώστε να λειτουργήσει ως κίνητρο ενσωμάτωσης, χωρίς όμως να οδηγήσει σε χρηματοδοτική εξάρτηση που θα έθετε σε κίνδυνο τη συνέχιση του δικτύου.

A.2 Ολοκληρωμένα έργα

Το εν λόγω μέσο αποσκοπεί να συμβάλει σε ενδυνάμωση της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας και στην επίλυση σημαντικών κοινωνικών προβλημάτων, με την κινητοποίηση μιας «κρίσιμης μάζας» πόρων και δεξιοτήτων Ε&ΤΑ που υπάρχουν στην Ευρώπη.

Συνεπώς, κάθε ολοκληρωμένο έργο θα αποβλέπει στην παραγωγή επιστημονικών και τεχνολογικών αποτελεσμάτων που θα είναι αναγνωρίσιμα και θα έχουν εφαρμογή σε προϊόντα, διεργασίες και υπηρεσίες. Οι δραστηριότητες που θα αναπτύσσονται στο πλαίσιο ενός ολοκληρωμένου έργου θα έχουν εξ ορισμού σαφώς καθορισμένους στόχους, ακόμη και αν πρόκειται για έρευνα υψηλού κινδύνου.

Γενικώς, η οργάνωση όσων συμμετέχουν στα έργα θα γίνεται γύρω από έναν κεντρικό πυρήνα συμμετεχόντων. Το σύνολο των δραστηριοτήτων στο πλαίσιο ενός ολοκληρωμένου έργου θα υπάγεται σε ένα γενικότερο πλαίσιο ενός «εκτελεστικού σχεδίου» το οποίο θα περιλαμβάνει δραστηριότητες:

- έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης ή/και επίδειξης·
- διαχείρισης, διάδοσης και μεταφοράς της γνώσης με απώτερο στόχο την προαγωγή της καινοτομίας·

— ανάλυσης και αξιολόγησης των συναφών τεχνολογιών και των συντελεστών επιτυχίας της εκμετάλλευσής αυτών.

Για την επίτευξη των στόχων του, ένα ολοκληρωμένο έργο μπορεί να περιλαμβάνει και δραστηριότητες:

- κατάρτισης ερευνητών, σπουδαστών, μηχανικών και στελεχών της βιομηχανίας·
- υποστήριξης για την πρόσληψη νέων τεχνολογιών·
- ενημέρωσης και επικοινωνίας, διαλόγου με το κοινό γύρω από επιστημονικές/κοινωνικές πτυχές της έρευνας που διεξάγεται στο πλαίσιο του έργου.

Το μέγεθος ενός ολοκληρωμένου έργου μπορεί να ποικίλλει κατά θέμα και αντικείμενο, ανάλογα με την «κρίσιμη μάζα» που χρειάζεται για να προκύψουν τα αναμενόμενα αποτελέσματα κάτω από τις καλύτερες δυνατές συνθήκες.

Το σύνολο των δραστηριοτήτων ενός ολοκληρωμένου έργου μπορεί να αντιπροσωπεύει από μερικά εκατομμύρια ευρώ έως μερικές δεκάδες εκατομμύρια ευρώ.

Στις περισσότερες περιπτώσεις, ένα ολοκληρωμένο έργο θα συνίσταται σε ένα σύνολο ειδικών δράσεων, οι οποίες θα αφορούν ορισμένες πτυχές της έρευνας που χρειάζεται για να επιτευχθούν οι προβλεπόμενοι στόχοι, η έκταση και η δομή τους θα ποικίλλουν ανάλογα με τα προς υλοποίηση καθήκοντα, ενώ θα υπάρχει μεταξύ τους και στενός συντονισμός. Σε ορισμένες περιπτώσεις όμως, ένα ολοκληρωμένο έργο θα μπορεί να πάρει τη μορφή ενός ενιαίου μεγάλου έργου, μιας μόνο συνιστώσας.

Οι προτάσεις για ολοκληρωμένα έργα θα πρέπει να καλύπτουν τα κάτωθι στοιχεία:

- τους επιστημονικούς και τεχνολογικούς στόχους του έργου·
- τους βασικούς άξονες και το χρονοδιάγραμμα του «εκτελεστικού σχεδίου», όπου θα φαίνεται η διάρθρωση των διαφόρων συνιστωσών·
- τα στάδια της υλοποίησης και τα αποτελέσματα που αναμένονται από κάθε στάδιο·
- τον ρόλο όσων συμμετέχουν στην κοινοπραξία και τις ειδικές δεξιότητες καθενός·
- την οργάνωση και διαχείριση του έργου·
- το σχέδιο διάδοσης των γνώσεων και εκμετάλλευσης των αποτελεσμάτων·
- συνολικό προϋπολογισμό και προϋπολογισμό κατά δραστηριότητα, μαζί με ένα σχέδιο χρηματοδότησης το οποίο θα εμφανίζει τις διάφορες συνιστώσες και την προέλευσή τους.

Η εταιρική σχέση θα μπορεί να διαμορφώνεται ανάλογα με τις ανάγκες, μέσα στα όρια της αρχικά προβλεπόμενης κοινοτικής συμμετοχής, με αντικατάσταση παλαιών μελών ή προσχώρηση νέων. Στις περισσότερες περιπτώσεις, αυτό θα γίνεται μέσω προσκλήσεων υποβολής υποψηφιοτήτων.

Το εκτελεστικό σχέδιο θα αναπροσαρμόζεται σε ετήσια βάση. Η αναπροσαρμογή θα μπορεί να καλύπτει τον αναπροσανατολισμό ορισμένων δραστηριοτήτων και τη δρομολόγηση νέων. Στην τελευταία περίπτωση, και εφόσον υπάρχει ανάγκη επιπλέον κοινοτικής χρηματοδότησης, η Επιτροπή θα προκηρύσσει προσκλήσεις υποβολής προτάσεων όπου θα καθορίζεται το αντικείμενο των δραστηριοτήτων και ποιοι θα συμμετέχουν στην υλοποίησή τους.

Η κοινοτική συμμετοχή θα εγγραφεί στο πλαίσιο ενός σχεδίου χρηματοδότησης, το οποίο θα δίνει τη δυνατότητα προσφυγής σε άλλα χρηματοδοτικά σχήματα, το Eureka κυρίως, ή στα χρηματοδοτικά μέσα της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων. Το ύψος της θα ανέρχεται κατ'ανώτατο όριο σε 50 % του συνολικού προϋπολογισμού του έργου, καταναμενμένου ανά δραστηριότητα. Η καταβολή της θα γίνεται κατ'έτος βάσει του προτεινόμενου εκτελεστικού σχεδίου.

B. Άλλα μέσα

Για την υλοποίηση του προγράμματος, η Επιτροπή θα μπορεί επίσης να προσφύγει:

- σε ειδικά στοχοθετημένα έργα, για την υλοποίηση δραστηριοτήτων έρευνας και επίδειξης·
- σε ολοκληρωμένες πρωτοβουλίες σχετικές με την υποδομή, που θα συνδυάζουν δραστηριότητες ουσιαστικής σημασίας για την ενίσχυση και ανάπτυξη υποδομών έρευνας που θα εξυπηρετούν σε ευρωπαϊκή κλίμακα·

- σε δράσεις κινητικότητας και επαγγελματικής κατάρτισης·
- σε ειδικές δράσεις συντονισμού και υποστήριξης, για να επιτευχθούν οι στόχοι που προσδιορίζονται στα διάφορα πεδία του προγράμματος·
- σε συνοδευτικές δράσεις με τη βοήθεια πρόσθετων μέτρων για να επιτευχθούν οι στόχοι του προγράμματος ή να προπαρασκευαστούν μελλοντικές δραστηριότητες της κοινοτικής πολιτικής E&TA.

Γ. Ειδικοί κανόνες υλοποίησης στο πεδίο της έρευνας με αντικείμενο τη θερμοπυρηνική σύντηξη

Κατά τη διεξαγωγή έρευνας με αντικείμενο την ελεγχόμενη θερμοπυρηνική σύντηξη, θα έχουν εφαρμογή οι κάτωθι ρυθμίσεις.

I. Διαδικασίες

Για έργα που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο δράσεων E&TA κοινής χρηματοδότησης, θα ακολουθούνται οι κάτωθι διαδικασίες:

- συμβάσεις σύνδεσης με κράτη μέλη και συνδεδεμένα κράτη ή οργανισμούς αυτών·
- η συμφωνία «European Fusion Development Agreement — Ευρωπαϊκή Συμφωνία Αναπτύξεως της Σύντηξης» (EFDA)·
- οποιαδήποτε άλλη πολυμερής συμφωνία που συνάπτεται ανάμεσα στην Κοινότητα και συνδεδεμένους οργανισμούς (π.χ. η συμφωνία για την προώθηση της κινητικότητας) ή/και νομικές οντότητες που μπορούν να ιδρύονται κατόπιν γνωμοδότησεως της αρμόδιας συμβουλευτικής επιτροπής·
- άλλες συμβάσεις περιορισμένης διάρκειας, ιδίως με μη συνδεδεμένους οργανισμούς των κρατών μελών ή συνδεδεμένων κρατών·
- διεθνείς συμφωνίες που καλύπτουν έργα υλοποιούμενα στο πλαίσιο συνεργασίας με τρίτες χώρες (π.χ. το ITER), και από νομικές οντότητες που ιδρύονται στο πλαίσιο των συμφωνιών αυτών.

II. Χρηματοδοτική συμμετοχή

Η χρηματοδοτική συμμετοχή του προγράμματος πλαισίου στις τρέχουσες δαπάνες των Συμπράξεων και σε συμβάσεις περιορισμένης διάρκειας θα μειώνεται σταδιακά και σημαντικά σε σχέση με το σημερινό ποσοστό ετήσιας χρηματοδότησης, κατά τη διάρκεια του προγράμματος πλαισίου.

Οι ρυθμίσεις συμμετοχής της Κοινότητας σε δραστηριότητες που άπτονται της κοινής υλοποίησης έργων στο πλαίσιο διεθνών σχημάτων συνεργασίας (π.χ. το ITER) προβλέπονται στο εκάστοτε σχήμα συνεργασίας και από τις νομικές οντότητες που μπορούν να ιδρύονται στο πλαίσιο τέτοιων συμφωνιών.

Ενδεδειγμένες νομικές οντότητες ή άλλα ενδεδειγμένα σχήματα μπορούν να ιδρύονται από την Ευρατόμ και τους συνδεδεμένους οργανισμούς με σκοπό να διαχειρίζονται την κοινή συμμετοχή.